

Katarzyna Prędkiewicz

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

WIELKOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTWA A PŁYNNOŚĆ FINANSOWA – WYNIKI BADAŃ EMPIRYCZNYCH

Streszczenie: W artykule zaprezentowano rezultaty badań empirycznych dotyczących płynności finansowej sektora MŚP w Polsce. Przedstawiono mediany wskaźników płynności bieżącej, szybkiej i natychmiastowej w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich w latach 1995-2004. Zbadano, wykorzystując analizę wariancji, czy wielkość przedsiębiorstwa w ramach branż ma istotny wpływ na kształtowanie się wskaźników płynności finansowej. Badania potwierdziły, że oprócz przynależności branżowej, na poziom wskaźników płynności finansowej wpływ ma również rozmiar przedsiębiorstwa mierzony liczbą zatrudnionych osób.

Słowa kluczowe: małe i średnie przedsiębiorstwa, płynność finansowa.

1. Wstęp

Analiza finansowa jest ważnym narzędziem pozwalającym ocenić kondycję finansową przedsiębiorstwa. Szczególnie w dobie kryzysu finansowego będzie nią zainteresowany szeroki krąg odbiorców: od właścicieli, przez pracowników, kontrahentów po banki i inne instytucje, które zasilają przedsiębiorstwo w kapitał. Teoria wypracowała na tym polu wiele instrumentów, które umożliwiają ocenę różnych obszarów funkcjonowania przedsiębiorstwa: płynności finansowej, zadłużenia, sprawności działania oraz rentowności. Jednym z najważniejszych wskaźników, z punktu widzenia podmiotów zewnętrznych (banków, dostawców), będą wskaźniki płynności finansowej (bieżący, szybki, natychmiastowy). Liczenie wskaźników ma sens, jeżeli możemy je porównać do wartości normatywnych bądź średnich branżowych. W przypadku wskaźników płynności normy takie podawane są w literaturze: dla wskaźnika płynności bieżącej 1,2-2, dla wskaźnika płynności szybkiej 1 [Kusak 2004, s. 45]. Czy normy te mogą być jednak stosowane niezależnie od wielkości przedsiębiorstwa, które oceniamy? Celem artykułu jest próba określenia, czy wielkość przedsiębiorstwa istotnie wpływa na kształtowanie się wskaźników płynności finansowej.

2. Płynność finansowa w MŚP – wyniki badań empirycznych

Badania empiryczne zostały oparte na sprawozdaniach finansowych przedsiębiorstw z sektora MŚP. Sprawozdania finansowe obejmowały lata 1995-2004 i pozyskane zostały z bazy opracowanej przez wywiadownię gospodarczą InfoCredit. Liczba badanych przedsiębiorstw dla poszczególnych lat kształtowała się następująco: 1995 r. – 863, 1996 r. – 2131, 1997 r. – 3309, 1998 r. – 5109, 1999 r. – 7302, 2000 r. – 8581, 2001 r. – 11 881, 2002 r. – 11 968, 2003 r. – 13 654, 2004 r. – 12 241.

Grupa przedsiębiorstw z sektora MŚP została podzielona na podstawie kryterium liczby osób zatrudnionych na trzy podgrupy na: mikroprzedsiębiorstwa (do 9 zatrudnionych), małe przedsiębiorstwa (10-49 zatrudnionych) oraz średnie przedsiębiorstwa (50-249 zatrudnionych).

3. Wskaźnik płynności bieżącej w MŚP

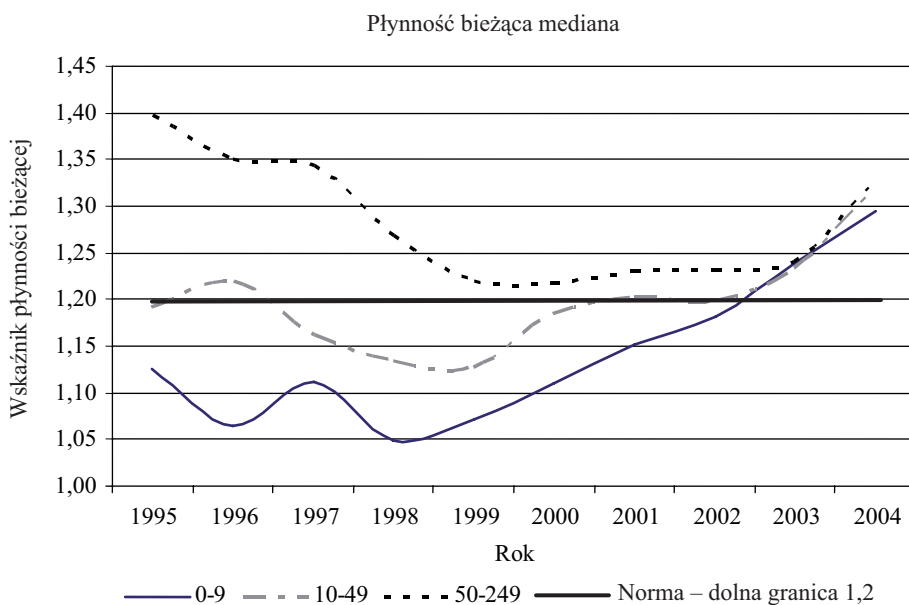
Z analizy wskaźnika płynności bieżącej wynika, że w latach 1995-2003 wskaźnik ten był najniższy w mikroprzedsiębiorstwach, najwyższy w średnich firmach, a w małych przyjmował wartości pośrednie. Jednocześnie w mikrofirmach od 1998 r. odnotowujemy wyraźny wzrost wskaźnika płynności: od poziomu 1,05 w 1998 r. do 1,29 w 2004 r. (mediana). Od roku 2003 w 50% mikroprzedsiębiorstw wskaźnik bieżącej płynności finansowej kształtował się powyżej dolnej zalecanej normy 1,2 dla tego wskaźnika (rys. 1). Z kolei w średnich przedsiębiorstwach w okresie 1995-1999 omawiany wskaźnik ulegał obniżeniu, po czym przez kilka lat 1999-2003 pozostał na tym samym poziomie (mediana 1,22). W roku 2003 nastąpiło zrównanie się wielkości wskaźników płynności III stopnia w trzech analizowanych grupach przedsiębiorstw i ich wzrost.

Odpowiedzi na pytanie, czy średnia arytmetyczna wskaźnika płynności bieżącej różniła się statystycznie istotnie w ramach mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw dostarczył test istotności: analiza wariancji w klasyfikacji pojedynczej (ANOVA). Stawiamy hipotezę zerową (H_0): populacje przedsiębiorstw mikro, małych i średnich mają tę samą średnią arytmetyczną, wobec hipotezy alternatywnej: nie wszystkie średnie arytmetyczne wskaźników płynności bieżącej w populacji przedsiębiorstw mikro, małych i średnich są sobie równe:

$$H_0: m_{mi} = m_{ma} = m_{sr}$$

H_1 : nie wszystkie m są sobie równe.

W związku z weryfikacją hipotezy zerowej deklarujemy poziom istotności $\alpha = 0,05$. Wyniki rachunku dekompozycyjnego oraz rachunku weryfikacyjnego dla 2004 r. umożliwiającego podjęcie decyzji o wpływie wielkości przedsiębiorstwa na średnią arytmetyczną wskaźników płynności bieżącej zestawiono w tab. 1.

Rys. 1. Mediana wskaźnika płynności bieżącej w MŚP

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 1. Analiza wariancji dla roku 2004 (testowanie hipotezy o równości średnich arytmetycznych wskaźników płynności bieżącej w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich)

Rok 2004	SS	Stopnie	MS	F	P
Wyraz wolny	24 878,17	1	24 878,17	17 038,10	0,000000
GRUPA	2,31	2	1,15	0,79	0,453656
Bd	16 688,05	11429	1,46		

Źródło: opracowanie własne.

Z tablic Fishera-Snedecora odczytujemy krytyczny poziom statystyki dla założonego poziomu istotności $\alpha = 0,05$ i stopni swobody: 2 i 11 429. $F_{0,05;2;11429} = 2,996518$, co wyznacza przedział odrzucenia hipotezy zerowej w granicach $(2,99, \infty)$. Obliczona wartość statystyki $F = 0,79$ wyraźnie znajduje się poza przedziałem krytycznym i dlatego jednoznacznie są podstawy do nieodrzućania hipotezy zerowej¹. Czynniki klasyfikujący, którym jest wielkość przedsiębiorstwa, nie oddziałuje w 2004 r. na kształtowanie się wskaźnika płynności bieżącej.

Dla pozostałych lat obliczenia zostały zestawione w tab. 2.

¹ W dalszej części opracowania będą podane jedynie wyniki postępowania kwalifikacyjnego.

Tabela 2. Testowanie hipotezy o wpływie wielkości przedsiębiorstwa na wskaźniki płynności bieżącej

Rok	Ho: średnie równe	Statystyka F	Krytyczny poziom F	Krytyczny poziom istotności
2004	przyjmujemy	0,79	3	0,453656
2003	przyjmujemy	1,14	3	0,319335
2002	przyjmujemy	1,06	3	0,346392
2001	przyjmujemy	1,42	3	0,241155
2000	przyjmujemy	2,638	3	0,071538
1999	odrzucamy	10,635	3	0,000024
1998	odrzucamy	19,957	3	0,000000
1997	odrzucamy	16,392	3	0,000000
1996	odrzucamy	13,4727	3	0,000002

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 3. Odsetek małych i średnich przedsiębiorstw w określonych przedziałach

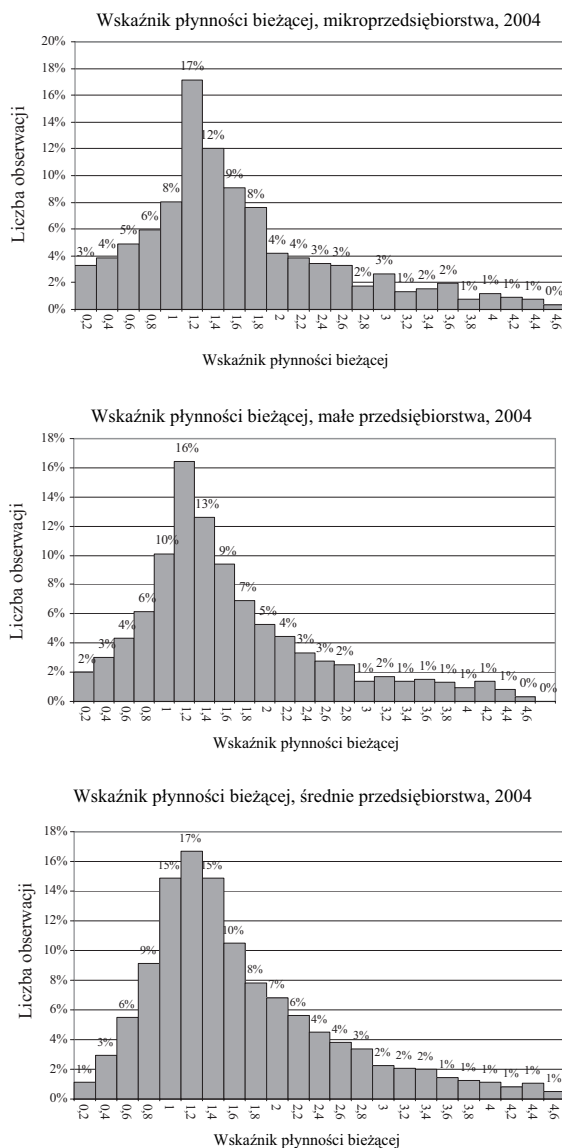
Przedział wskaźników płynności	0,6-0,8	0,8-1	1-1,2	1,2-1,4	1,4-1,6
1995	5	11	19	15	8
1996	5	13	19	13	9
1997	6	14	18	11	8
1998	8	15	17	12	8
1999	8	14	18	11	9
2000	8	14	16	12	8
2001	8	13	17	11	8
2002	9	13	17	12	9
2003	8	13	17	12	9
2004	7	11	15	12	9

Źródło: opracowanie własne.

Od roku 2000 do 2004 nie ma podstaw do przyjęcia hipotezy, że czynnik grupujący, jakim jest wielkość przedsiębiorstwa, ma znaczenie dla kształtowania się wskaźnika bieżącej płynności finansowej. We wcześniejszych latach natomiast ma to znaczenie. Istotne jest wskazanie, gdzie te różnice występują. Na podstawie testu NIR stwierdzamy, że różnice występowały w poziomie średnich wskaźnika płynności bieżącej w każdym roku (1996-1999): między firmami małymi a średnimi i mikro a średnimi; między mikro a małymi różnicy nie zaobserwowano.

Jeżeli dokonamy uporządkowania badanej próby MŚP według wskaźnika płynności bieżącej, przyjmując przedziały co 0,2 j., to okaże się, że w każdym z bada-

nych lat najwięcej przedsiębiorstw z sektora MŚP charakteryzowało się płynnością w przedziale 1-1,2 (średnio 18%), na drugim miejscu znalazł się przedział 0,8-1 (średnio 1% przedsiębiorstw). Dla wielu firm wskaźnik płynności bieżącej kształtował się więc tuż poniżej zalecanej przez literaturę z zakresu analizy finansowej normy 1,2-2 (zob. tab. 3) [Sierpińska, Wędzki 2001, s. 59].

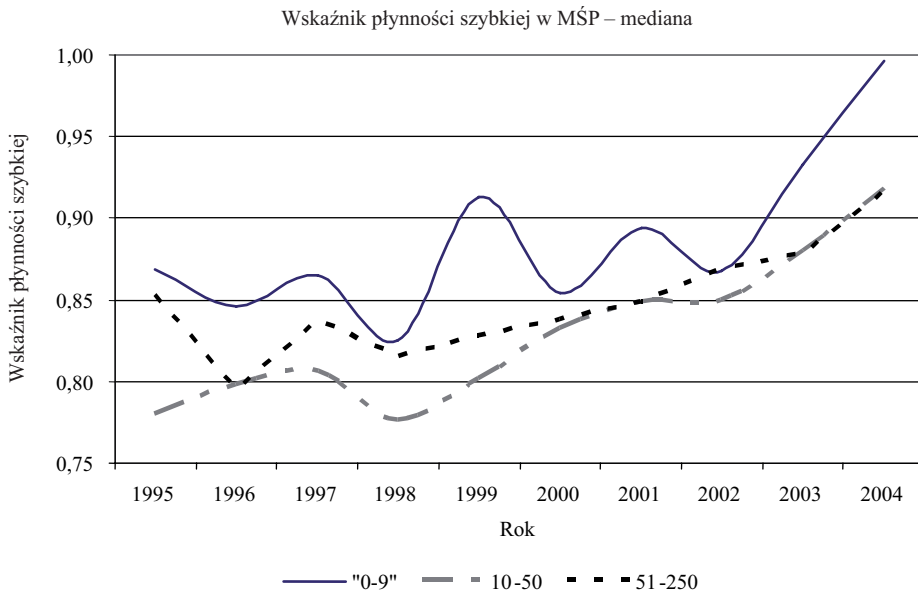
Rys. 2. Wskaźniki płynności bieżącej w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich w 2004 r.

Źródło: opracowanie własne.

Powyzszą obserwację potwierdzają również histogramy dla każdej grupy przedsiębiorstw w roku 2004 (rys. 2).

4. Wskaźnik płynności szybkiej w MŚP

W analizowanym okresie wskaźnik płynności szybkiej sukcesywnie wzrasta we wszystkich przedsiębiorstwach, co może świadczyć o poprawie ich kondycji finansowej lub zmianie warunków rynkowych. Od roku 2000 do 2004 średni wskaźnik płynności szybkiej w mikroprzedsiębiorstwach kształtował się w zalecanych w literaturze normach. Jednak analiza mediany (ok. 0,9) wskazuje, że 50% zbiorowości charakteryzuje się wskaźnikiem płynności szybkiej poniżej zalecanej normy w każdym roku (rys. 3). Podobne uwagi nasuwają się podczas analizy wskaźnika płynności szybkiej w grupie małych przedsiębiorstw. Z kolei w średnich przedsiębiorstwach średnia arytmetyczna wskaźnika płynności szybkiej zawiera się w proponowanych normatywach (1-1,2), natomiast mediana kształtuje się podobnie jak w pozostałych grupach – na poziomie 0,8-0,9.

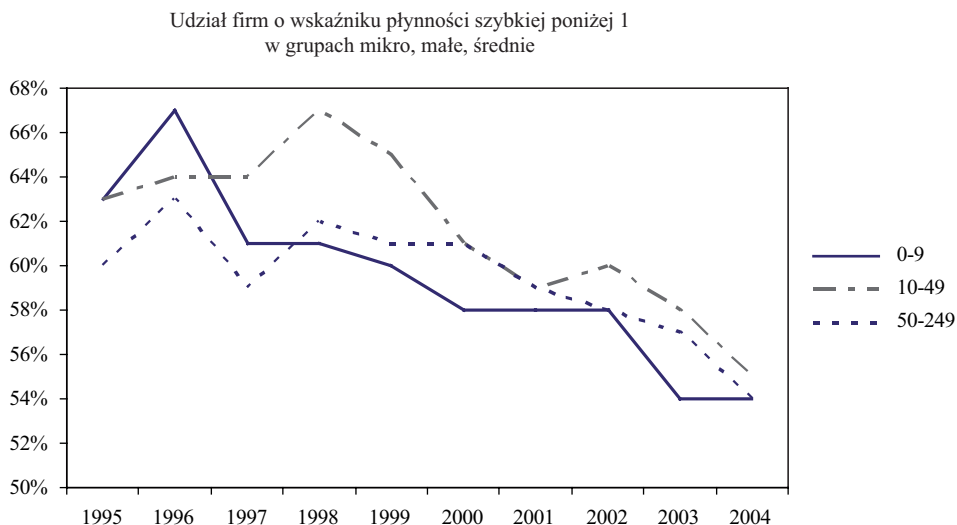

Rys. 3. Mediana wskaźnika płynności szybkiej w MŚP

Źródło: opracowanie własne.

Jeżeli dokonamy podziału firm w grupach przedsiębiorstw mikro, małych i średnich ze względu na proponowaną w literaturze normę dla wskaźnika płynności szybkiej 1-1,2, zauważymy, że ok. 60% firm w każdej z grup cechował wskaźnik

płynności poniżej zalecanej normy (rys. 4). Jednak w czasie wyraźnie udział ten się zmniejsza. W latach 1995-2004 spada o 10 punktów procentowych, co świadczy o poprawie płynności finansowej w MŚP. Przedsiębiorstw, których wskaźnik płynności mieścił się w zalecanych normach, było zdecydowanie mniej – ok. 15-10%, w zależności od wielkości firm i roku.

Rys. 4. Odsetek przedsiębiorstw mikro, małych i średnich o wskaźniku płynności szybkiej poniżej 1

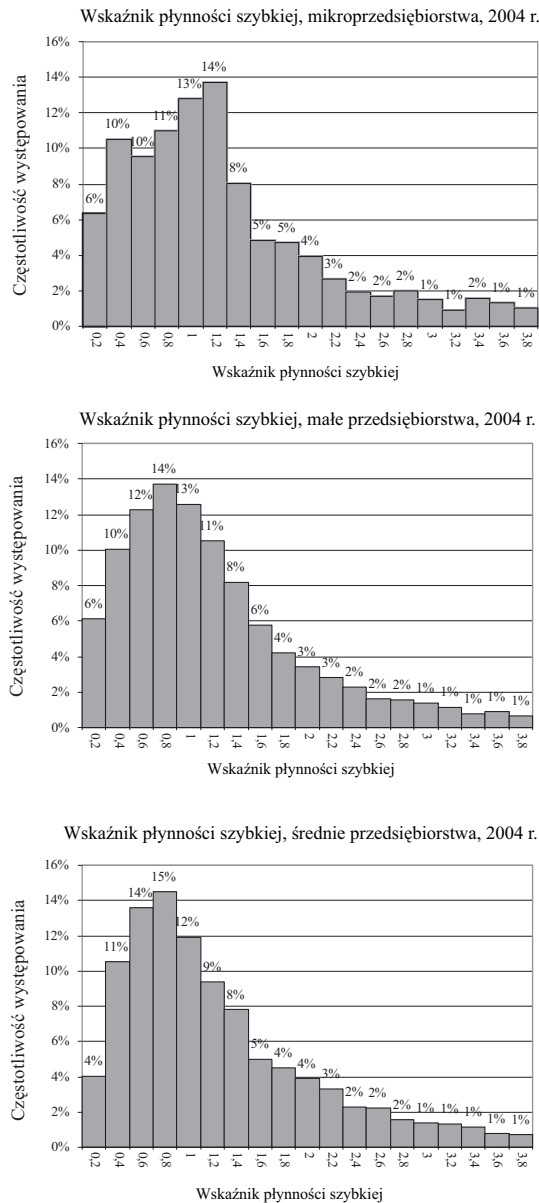
Źródło: opracowanie własne.

Analiza wskaźnika płynności szybkiej dostarcza zaskakującego obrazu: mediana w mikroprzedsiębiorstwach jest wyższa od mediany w firmach małych i średnich (rys. 3). Mikroprzedsiębiorstwa muszą więc utrzymywać wyższy stan płynności mierzony wskaźnikiem płynności szybkiej. Przyczyn można się doszukiwać w:

1) należnościach przeterminowanych i nieściągalnych – mikroprzedsiębiorstwa mogą mieć więcej należności nieściągalnych niż pozostałe grupy, ze względu na mniejszą siłę przetargową, nieposiadanie wyspecjalizowanych służb windykacyjnych itd.,

2) niższym poziomie zobowiązań – mniejsze przedsiębiorstwa mogą uzyskiwać krótsze terminy płatności niż przedsiębiorstwa większe, stąd niższy poziom zobowiązań,

3) nieefektywnym utrzymywaniu środków pieniężnych, co z kolei może wynikać z braku wiedzy o zarządzaniu finansami, a szczególnie o planowaniu finansowym, ale także z pewnej ostrożności wynikającej z małej siły przetargowej i większego znaczenia kosztów transakcyjnych przy małych kwotach kredytów lub operacji papierami krótkoterminowymi.

Rys. 5. Wskaźniki płynności szybkiej w mikroprzedsiębiorstwach, małych i średnich firmach w 2004 r.

Źródło: opracowanie własne.

Obserwujemy również, że średnia arytmetyczna i mediana wskaźnika płynności szybkiej w mikroprzedsiębiorstwach charakteryzuje się dużymi wahaniami w poszczególnych latach, podczas gdy w firmach średnich i małych stabilnie wzrasta.

Takie wahania mogą świadczyć, z jednej strony, o sporej wrażliwości firm najmniejszych na otoczenie zewnętrzne, a z drugiej strony o niekonsekwentnym zarządzaniu płynnością finansową lub po prostu braku takiego zarządzania.

Jeżeli podzielimy przedsiębiorstwa w 2004 r., stosując kryterium wskaźnika płynności szybkiej i klas o przedziale 0,2 j., to:

- jako dominantę w mikroprzedsiębiorstwach należy wskazać przedział 1-1,2 (14% mikrofirm należy do niego), jednocześnie jest to zalecany przez teorię normatywny przedział dla wskaźnika płynności szybkiej,
- w małych i średnich przedsiębiorstwach dominantą jest przedział 0,6-0,8 (14 i 15% obserwacji w tych grupach),

W ciągu 10 badanych lat obserwacje były podobne. W małych i średnich firmach modalna znów kształtuje się znacznie poniżej zalecanej normy 1 dla wskaźnika płynności szybkiej.

Podobnie jak w przypadku wskaźnika płynności bieżącej, przeprowadzamy postępowanie statystyczne w celu zidentyfikowania, czy wielkość przedsiębiorstwa mogła mieć wpływ na kształtowanie się wskaźnika płynności szybkiej. Stawiamy więc hipotezę zerową: średnie arytmetyczne wskaźnika płynności szybkiej w populacji przedsiębiorstw mikro, małych i średnich są sobie równe, wobec hipotezy alternatywnej, że nie wszystkie średnie są równe przy poziomie istotności $\alpha = 0,05$.

Okazuje się, że tylko w latach 1999 i 1998 są podstawy do odrzucenia hipotezy zerowej. W pozostałych latach należy przyjąć, że czynnik klasyfikujący, jakim jest wielkość przedsiębiorstwa, nie ma istotnego znaczenia dla kształtowania się średniej arytmetycznej omawianego wskaźnika.

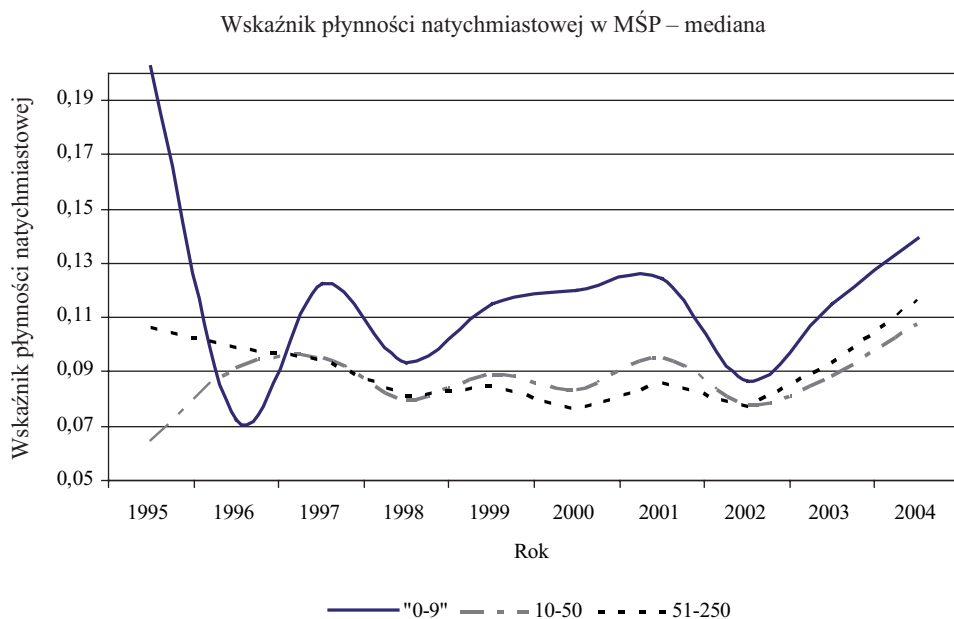
5. Wskaźnik płynności natychmiastowej

Ostatni z badanych wskaźników: płynności natychmiastowej (rys. 6) wykazuje się bardzo dużym współczynnikiem zmienności, co świadczy o sporym rozrzucie obserwacji i o tym, że wskaźnik ulega znacznym wahaniom w poszczególnych przedsiębiorstwach. Stan środków pieniężnych jest chwilowy, dlatego też wartość informacyjna tego wskaźnika jest dużo mniejsza niż pozostałych.

Mimo to obserwujemy, że wskaźnik ten jest najwyższy w mikroprzedsiębiorstwach, a najniższy w średnich firmach. Potwierdzają się wcześniejsze przypuszczenia: mikroprzedsiębiorstwa utrzymują wyższy stan środków pieniężnych w stosunku do zobowiązań, co było częściowo przyczyną wyższego poziomu wskaźnika płynności szybkiej. Powodów utrzymywania przez mikroprzedsiębiorstwa wyższego stanu środków pieniężnych można się doszukiwać w kilku obszarach, takich jak:

1. Ograniczony dostęp do kapitału zewnętrznego. Mikroprzedsiębiorstwa nie mogą liczyć na łatwe uruchomienie kredytów, w związku z tym muszą utrzymywać wyższy stan środków pieniężnych niż przedsiębiorstwa większe.

2. Awersja do korzystania z obcych źródeł finansowania właściciela firmy. Niechęć do zadłużania się wynikająca z tego, że firma jest głównym źródłem utrzyma-

Rys. 6. Wskaźnik płynności natychmiastowej w MŚP – mediana

Źródło: opracowanie własne.

nia rodziny oraz z obawy przed utratą niezależności, która jest nadrzędną wartością dla właścicieli najmniejszych przedsiębiorstw.

3. Nieefektywne zarządzanie środkami pieniężnymi. Za zarządzanie wszystkimi sferami przedsiębiorstwa (produkcją, sprzedażą, marketingiem, finansami) najczęściej odpowiedzialny jest właściciel, który zwykle nie dysponuje wiedzą na temat zarządzania finansami.

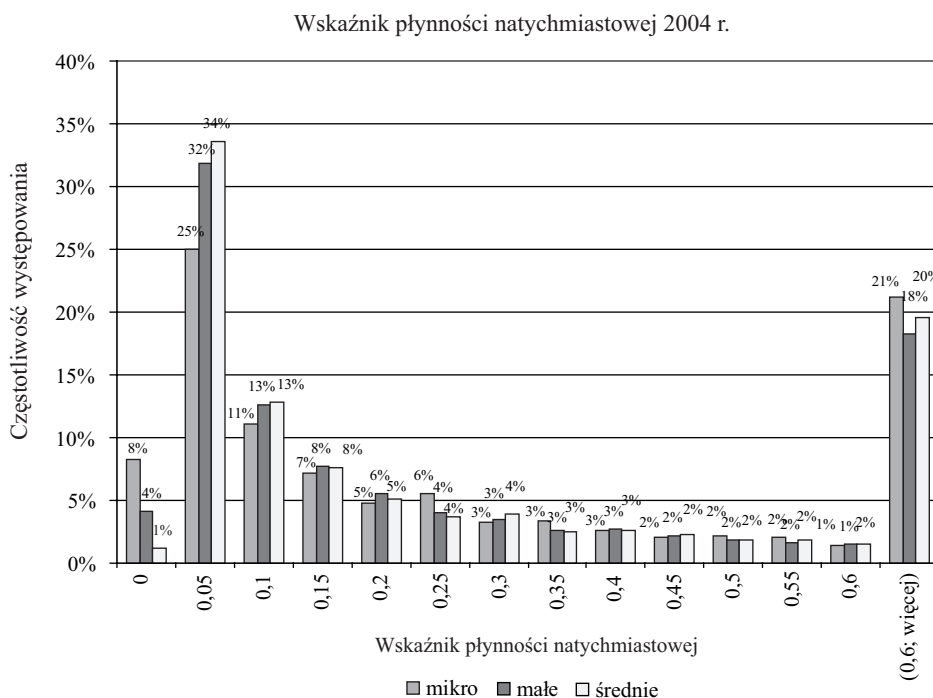
4. Brak odpowiedniej strategii przedsiębiorstwa i wynikającej z niej strategii inwestycyjnej.

5. Specyfika cyklu inwestycyjnego w małych przedsiębiorstwach. Inwestycje finansowane są głównie ze „środków własnych”, w związku z tym przedsiębiorcy gromadzą środki pieniężne na planowaną inwestycję rzeczową.

6. Minimalizacja ryzyka i przyjmowanie konserwatywnej strategii finansowania aktywów bieżących.

Za modalną dla wskaźnika płynności natychmiastowej należy uznać przedział 0,05-0,1. Ponad 34% przedsiębiorstw średnich, 32% małych i 25% mikroprzedsiębiorstw niemal w każdym roku w okresie 1995-2004 charakteryzowało się wskaźnikiem płynności natychmiastowej należącym właśnie do tego przedziału (rys. 7).

Przeprowadzony test istotności ANOVA pokazuje, że populacje przedsiębiorstw mikro, małych i średnich różnią się istotnie od roku 1999 do 2004 (wyjątek 2002 r.)

Rys. 7. Wskaźnik płynności natychmiastowej w sektorze MŚP w 2004 r.

Źródło: opracowanie własne.

wskaźnikiem płynności natychmiastowej. Przed rokiem 1999 wielkość przedsiębiorstwa nie miała istotnego znaczenia dla omawianego wskaźnika.

6. Analiza wskaźników płynności finansowej w MŚP w kontekście branż

Różnica między średnimi wskaźnikami płynności bieżącej w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich może wynikać z przynależności branżowej. Mniejsze przedsiębiorstwa częściej funkcjonują w usługach, większe natomiast w przemyśle.

Powyżej pokazano, że wskaźnik płynności bieżącej jest najniższy w mikroprzedsiębiorstwach. Może to wynikać między innymi z tego, że wśród przedsiębiorstw najmniejszych dominują jednostki usługowe, natomiast wśród przedsiębiorstw średnich – przemysłowe. Dlatego też przeprowadzono analizę wariancji, która ma na celu zweryfikowanie hipotezy o równości średnich arytmetycznych wskaźników płynności przedsiębiorstw różnej wielkości na poziomie branż. Ze względu na małą liczbę przedsiębiorstw we wczesnych latach objętych analizą, która dodatkowo ulega skurczeniu po podziale przedsiębiorstw na branże, pominięto w analizie lata 1995-

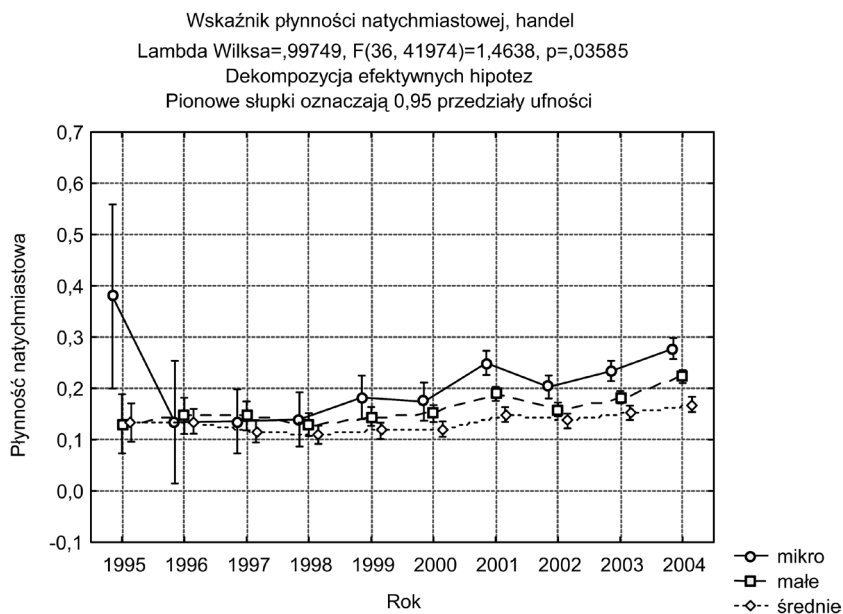
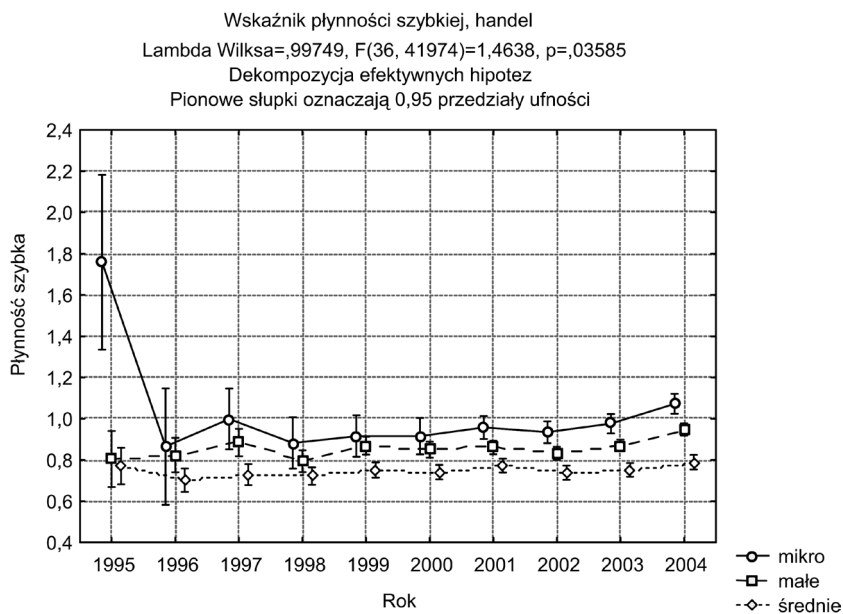
-1998. Z analizy wyłączono również dwie z sześciu branż², a więc rolnictwo i górnictwo, skupiając uwagę na przemyśle, usługach, branży budowlanej oraz handlowej. Powodem była również mała reprezentatywność oraz specyfika przedsiębiorstw działających w tych branżach.

Tabela 4. Testowanie hipotezy o znaczeniu wielkości przedsiębiorstwa jako czynnika klasyfikującego w poszczególnych branżach w latach 1999-2004

Wskaźnik płynności bieżącej				
Rok	Przemysł	Budowlana	Handel	Usługi
2004	przyjmujemy	przyjmujemy	odrzucaamy	przyjmujemy
2003	odrzucaamy	przyjmujemy	odrzucaamy	odrzucaamy
2002	przyjmujemy	przyjmujemy	odrzucaamy	przyjmujemy
2001	odrzucaamy	przyjmujemy	odrzucaamy	przyjmujemy
2000	przyjmujemy	przyjmujemy	przyjmujemy	odrzucaamy
1999	przyjmujemy	odrzucaamy	przyjmujemy	przyjmujemy
Wskaźnik płynności szybkiej				
Rok	Przemysł	Budowlana	Handel	Usługi
2004	odrzucaamy	przyjmujemy	odrzucaamy	przyjmujemy
2003	odrzucaamy	przyjmujemy	odrzucaamy	odrzucaamy
2002	odrzucaamy	odrzucaamy	odrzucaamy	odrzucaamy
2001	odrzucaamy	przyjmujemy	odrzucaamy	odrzucaamy
2000	odrzucaamy	przyjmujemy	odrzucaamy	odrzucaamy
1999	przyjmujemy	przyjmujemy	odrzucaamy	odrzucaamy
Wskaźnik płynności natychmiastowej				
Rok	Przemysł	Budowlana	Handel	Usługi
2004	przyjmujemy	przyjmujemy	odrzucaamy	odrzucaamy
2003	odrzucaamy	przyjmujemy	odrzucaamy	odrzucaamy
2002	odrzucaamy	przyjmujemy	odrzucaamy	odrzucaamy
2001	odrzucaamy	przyjmujemy	odrzucaamy	odrzucaamy
2000	odrzucaamy	odrzucaamy	odrzucaamy	przyjmujemy
1999	przyjmujemy	przyjmujemy	odrzucaamy	odrzucaamy

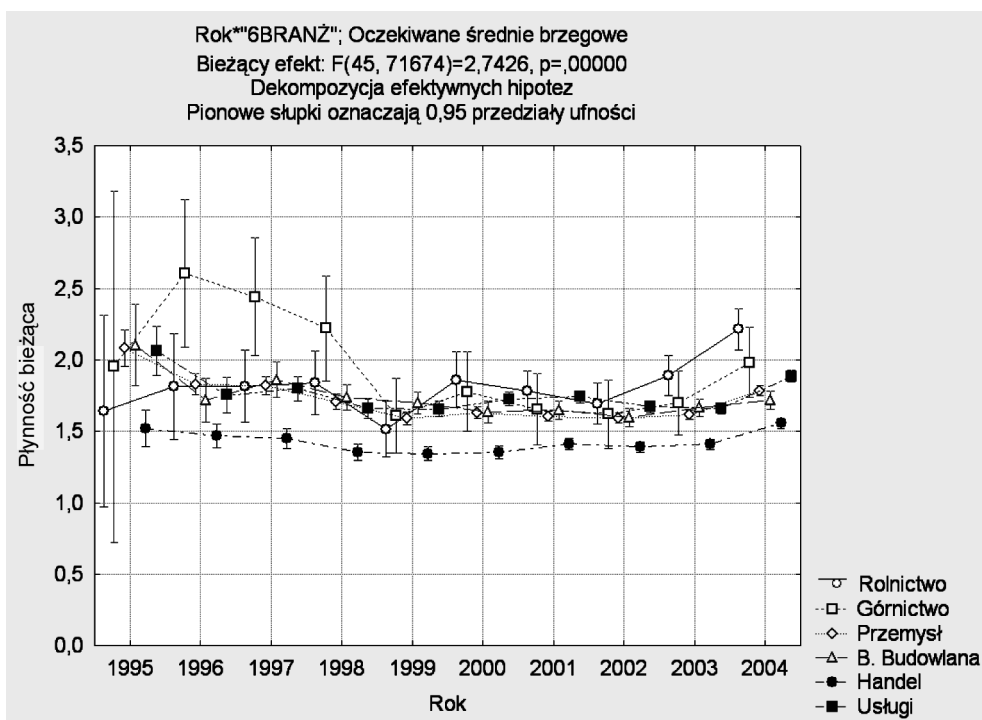
Źródło: badania własne.

² Przedsiębiorstwa zostały podzielone na sześć grup branż na podstawie EKD (podział częściowo odpowiada tradycyjnym sekcjom gospodarki): rolnictwo (EKD 01-02,05-05), górnictwo (EKD 10-14), przemysł (EKD 15-37; 40-41), branża budowlana (EKD 45-45), handel (EKD 50-52), usługi (EKD 55-55, 60-64, 65-67, 70-74, 75-75, 80-82, 85-85, 90-93, 95-97, 99-99). W mikroprzedsiębiorstwach dominowały jednostki usługowe i handlowe, w małych przedsiębiorstwach handlowe, w średnich przemysłowe.

Rys. 8. Wskaźnik płynności szybkiej i natychmiastowej w handlu (1995-2004)

Źródło: opracowanie własne.

Rys. 9. Średni wskaźnik płynności bieżącej w latach 1995-2004 w poszczególnych branżach

Źródło: badania własne.

Dla każdego roku (1999-2004) przeprowadzono analizę wariancji (ANOVA) dla poziomu istotności $\alpha = 0,05$. Na przykład dla wskaźnika płynności bieżącej w 2004 r. zostały postawione cztery hipotezy zerowe, dla każdej branży o równości średnich arytmetycznych ze względu na czynnik klasyfikujący, jakim jest wielkość przedsiębiorstwa, wobec hipotezy alternatywnej, że nie wszystkie średnie są równe. Wyniki przeprowadzonej weryfikacji zestawiono w tab. 4.

Na podstawie przeprowadzonej analizy jednoznacznie możemy stwierdzić, że:

- wielkość przedsiębiorstwa nie ma wpływu na kształtowanie się wskaźnika płynności bieżącej w branży budowlanej, ma natomiast wpływ w handlu; w pozostałych branżach: przemysłowej i usługowej w niektórych latach były podstawy do odrzucenia hipotezy o różnicy w średnich wskaźnika, w innych natomiast nie było,
- wielkość przedsiębiorstwa miała znaczenie dla kształtowania się wskaźnika płynności szybkiej i natychmiastowej w branży handlowej, przemysłowej oraz usługowej; nie była istotna w przypadku branży budowlanej.

Przebieg kształtowania się wskaźnika płynności szybkiej i natychmiastowej w branży handlowej zaprezentowano na rys. 8.

Wykresy potwierdzają wcześniejsze wnioski, że w mniejszych przedsiębiorstwach wskaźniki płynności natychmiastowej i szybkiej są wyższe.

Uzupełnieniem analizy jest poniższy wykres (rys. 9), na którym porównano w czasie (1995-2004) średnie dla branż wskaźniki płynności finansowej. Na podstawie analizy wykresu możemy stwierdzić, że w branży handlowej wskaźniki płynności są najniższe. W górnictwie wskaźnik płynności był stosunkowo wysoki, po czym uległ obniżeniu, na co wpływ miały pogarszająca się sytuacja w górnictwie, problemy restrukturyzacyjne itd. Różnica w średnim poziomie wskaźników wynika ze specyfiki branżowej.

7. Podsumowanie

Przedstawione wyniki badań potwierdzają, że wielkość przedsiębiorstwa wpływa na kształtowanie się wskaźników płynności finansowej. A zatem analizując płynność finansową w przedsiębiorstwach, powinniśmy obok branży, w której funkcjonuje badany podmiot, brać pod uwagę również jego wielkość.

Literatura

Kusak A., *Płynność finansowa. Analiza i sterowanie*, WWZ, Warszawa 2004, s. 45.

Sierpińska M., Wędzki D., *Zarządzanie płynnością finansową*, PWN, Warszawa 2001.

THE SIZE OF A COMPANY AND FINANCIAL LIQUIDITY – THE RESULTS OF EMPIRICAL RESEARCH

Summary: In this paper, the author presents the results of empirical research on financial liquidity of small and medium companies in Poland. The level of three basic financial liquidity ratios: current, quick and cash asset in micro-, small- and medium enterprises was presented in the period of 1995-2004. There were also presented results of empirical research which confirms that the size of a company has an impact on financial liquidity ratios.